

НАПРУЖЕННЯ МІЖ ПРЕЗИДЕНТОМ І ЮНІЯМИ ЗРОСТАЄ

ВАШИНГТОН. — Виконавчий уряд Американської Федерації Праці виступив публічно з заявою, зверненою проти президента за його відновлення автомобільного кодексу.

Заяву видано на основі ухвали надзвичайного засідання уряду Федерації, скликаного спеціально для цієї справи. Заява принісше продовження кодексу, «ворожим (робітничу) вилівам»; цими словами, як можна заключувати з заяви, є Доналд Річберг, що нині займає уряд «координатора» всіх надзвичайних урядових установ, та Ліо Волден, президент Автомобільної Робітничої Ради. За їх впливом, виходило би з заяви, президент Рузвельт не захотів вислухати голосу представників робітників автомобільного промислу, але самовільно продовжив обов'язуючу силу автомобільного кодексу, чого робітники не хочуть.

Виконавчий уряд Федерації Праці дає до зрозуміння, що ця поведінка уряду викликає велике невдоволення серед автомобільних робітників, та що вона може легко довести до страйків. Френк Ділон, представник Федерації Праці в Дітроїті, який приїхав був на ці наради, відіслав назад до Дітроїту, щоб, як кажуть, обняти прояві у ситуації.

На запит газетирів, чи справді президент не вислухав голосу представників юній, президент Рузвельт заявив, що він знав оцінку представників робітничих юній, бо голова Федерації Праці написав йому місяць тому лист, у котрим це становить юній добре з'ясував. Коли президента питали, чи це правда, що з 5 членів Краєвої Ради Промислових Відносин 2 члени були проти нового автомобільного кодексу, президент заявив, що про це можна переконатися хіба з протоколів Ради; коли газетир хотів побачити протоколи, показалося, що Рада протоколів не писала.

ХОЧУТЬ БІЛЬШОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ДОМІВ.

ВАШИНГТОН. — Адвокати Корпорації Позичок Для Власників Домів («Ейч-Ов-Ел-Сі») виробили план нового закону, який має бути ухвалений конгресом, а котрий призначує на позички для власників домів на будову й направи домів півтора мільярда доларів. Позички мають бути гарантовані бондами. Гроші мають бути видані за один рік. Обсуджують, що в цей спосіб мають дістати допомогу 40,000 власників домів.

ПРЕЗИДЕНТ ПЛАНУЄ НОВІ МОРСЬКІ ЗАКОНИ.

ВАШИНГТОН. — З Білого Дому заповідають, що президент подасть конгресові до двох тисяч новий рапорт про потреби нових морських законів. Ці плани відносяться поперше до будови американської торговельної флотії при допомозі державних субсидій та до заведення кращого безпеченства на морю.

ОБВИНУВАЧУЮТЬ УРЯДОВЦІВ ЯК «ЧЕРВОНІ».

ВАШИНГТОН. — На відбуваючійся тут «жирої» конференції для краєвої оборони» ухвалено резолюцію з доміжанням до уряду відправити троє загалом поїмано федеральних урядників за те, що, мовляв, вони комуністи. Що вони комуністи, резолюція доводить тим, що вони давали жертви на комуністичні цілі.

З тих трьох урядовців один, Роберт Маршел, котрий є директором лісового відділу бюро для індійських справ у департаменті внутрішніх справ, заявив, що він давав на загалі в резолюції цілі, але ті цілі не є комуністичні. Гарднер Джексон, один з адвокатів Дівізії Консументів в «адміністрації рільничого дострою» заявив, що іншим людям засі до того, на що він дає жертви.

На «жирої» патріотичній конференції» говорив між іншими бесідниками о. Едмунд А. Волш, віцепрезидент Джорджтаунського університету, і острівля жінка перед «нападками і фальшивими патріотизмом», що доводить до «крайнього патріотизму», який є певного роду мегаломанією, що нині захопила цілий ряд народів.

З ПРОЦЕСУ ГАВТМАНА.

ФЛЕМІНГТОН (Нью Джерсі). — Один з відомих свідків заявив, що дня 1 березня 1932 року, коли пропала дитина Ліндберга, він бачив, як до трамвая на 42-й вулиці в Нью-Йорку, приїхавши видно поромом з Нью-Джерсі, всесмілий чоловік із жінкою з дитиною. Моловика він тер розпізнав з фотографії як Фіша, товариша Гавтмана, що помер у Нью-Йорку, а жінку як служницю матері Ліндберга, Віолету Шарп, що потім похована самотньою. Під допитами прокуратора свідок ослабив значно свою певність, що це певно були ці люди.

Знаєвши писемна Тенділ заявив, що він такий певний, що листів за Генку не писав Гавтман, як 8 урядових знавців писали були певні, що листи писав Гавтман. На його думку листи писав манькут, що хотів закрити свій почерк; Гавтман пише правою рукою.

КОМУНІСТИ ВБИЛИ АМЕРИКАНСЬКИХ МІЛІОНЕРІВ.

З Пекину повідомляють, що китайські комуністи стяли кілька американських міліонерів, а їх тіла залишили непогребеними на полі. Комуністи заявили, що це перший крок до акції, яка має на меті винищити всіх чужинців.

ЛЕТЮЧКИ ЗАМІСЦЬ СЕЛЕДЦІВ.

Поліція в Гродні придержала вночі на вулиці шість, що віз чотири мішки з конюшиною і бочку, в якій, як казав ввізник, знаходилися селедці. В одному мішку і в бочці знайшли комуністичні відозви. В мешканні ввізника знайшли так об'яву скандальну літературу.

СТРАХ ПЕРЕД ПОЧЕТАМИ.

У французькій місцевості Ліфре повисив дім Діаля. Причини самогубства та, що поставили його на листу кандалів міської ради. Діаля члени життя відчували панічний страх перед усюю громадською гідністю. Коли доводилося, що сусіді хочуть його зробити радним, із розпущи відібрав собі життя.

РАДІОАКТИВНІСТЬ НАФТИ.

В радіологічних інститутах в Празі переведено цілий ряд радіоактивних помирів, яких предметом були нафтові джерела в Гбей на Словаччині. Дослідили діал позитивний вислід, що буде цінним висновком щодо положення і походження нафти.

ТИГРОВИЙ ДВОБІЙ.

Підчас транспорту вантажів менеджер з діври Риму до звичайних цього міста вийшла між тиграми страшна боротьба. Не вважючи на всі зусилля сторожі, тигр-чор роздер на шматки свого товариша бенгальської породи.

РІКИ РОЗТОПЛЕНОГО ОЛОВА ПЛИВУТЬ НА МЕРКУРІЮ.

Меркурій — це одна з планет, поруча нашої Землі. Це зараз найбільша планета; він напівнає разів менший від нашої Землі (отже трохи більший від місяця). Меркурій є в найбільшому сусідстві сонця, що віддалене «лише» 56 мільйонів кілометрів. Така «малість» віддалення від сонця впливає на те, що один рік на Меркурії триває всього на-всього два місяці й 19 наших днів.

З причини малих розмірів Меркурія нема там атмосфери. Подібно, як Земля «тримає» місяць, так Сонце «тримає» Меркурія. Не диво, що там мусить існувати дуже високі температури.

Коли наш місяць, що віддалений 150 міль. км. від сонця, розгрівається його промінням до 120 градусів Цельсія — тоді не диво, що Меркурій розгрівається на 350 градусів Цельсія вище нуля! В такій теплоті витарпують усі пливні. Якщо ж на Меркурії існують ріки, то хіба пливне у них розтоплене олово?

В такій високій температурі нема що й думати про будову життя. Тому й усі лодуєються, що Меркурій досі немертвий. Може колись, за кілька мільйонів літ, захватить там перша життя.

Та тоді не буде ні нас, ні будничого життя на нашій землі.

ОШУКАЛИ БОЛЬШЕВИЦЬКУ ТОРГОВЕЛЬНУ МІСЮ У ВАРШАВІ.

Купці Давид Вільденбаум, Абе Зінкис і Меч. Майснер осунули торговельну спілку «Нафхем» і ввели від варшавської торговельної Мсії товариш більше як на мільон золотих. Заплатили всіма імі фальшивими підлісками, або що їх підписи на прохаші за заплатою 50 сот. Товари купці продали зараз за готівку нижче ринкових ціл. Поліція повела слідство та арештувала лише Вільденбаума; Майснера не можуть арештувати, бо він купив хорий, тому при його ліжку сидить поліція, а Зінкис утік до Данії.

НЕВДАЛА ВТЕЧА З В'ЯЗНИЦІ.

У в'язниці в Рішені знайдено голосний банит Мачуга, засуджений недавно на кару смерті за грабінничі вбивства. Сидів закований з двома іншими в'язнями. Другого з діал латинського Різдва вони розкуляли і кинули на в'язничого дорозця, якого заварили до кінці. Тимчасом скористав з цього Мачуга, втік криж коридор до мешкання начальника в'язниці, відчинив вікно і вискочив з першого поверху на подвір'я. Завсіля він швидко на високій в'язничій мур і, скочивши на вулицю побіг у сторону міста. Коли з вул. Палазце хотів дістатися через палич на вул. Крашевського, дігав його в'язничий сторож і, стріляючи з револьвера, равин його в руку. Тоді Мачуга скрутив до недалекого дому, відшвиш шибю до пивниці і хотів там сховатися. Означне тут дігав його другий в'язничий сторож і вистрілом з револьвера равин його тяжко в живіт. Мачуга впав на землю і, сточивши, просив, щоб його добили. Його перевели до в'язничого шпиталю, де заопікувалися ним лікарі. Це вже друга втеча Мачуги з в'язничого в'язниці. Тому рік він утік шасливий і, будучи на волі до листопада м. р., допустився ріжних нових заходів.

ДУШОГОВСТВО.

В Красові біля Львова нічо застрілено 31-літнього селянина на Пилипа Тібіла. Вбивши стрілом до Тібіла равин вікно з крики. Як пізніше і вбиваючи арештували 21-літнього Василья Садоського, що допустився вбивства тому, що Тібіла не хотів оженитися з його сестрою.

ВІДЛІВ ДІТНИ РУКИ.

В Броварках під Лодзю склався жадина поділ. Вадислав Дельюшка продав на ярмарку дві корови та свині і приніс до дому кою 500 зл. банюматими, які положили на столі в хаті і нішов випрягли кою від вогня. Тимчасом 3-літній дитина Гідо, Стас, який до риз бачив, як він поклали на пласки і палили. Коли, якійке він гроші бачив, закричав, вернувся батько бачив, що дитина згорів і вбиваючи арештували 21-літнього Василья Садоського, що допустився вбивства тому, що Тібіла не хотів оженитися з його сестрою.

НАРБАГАТІШ ДІТНИНА НА СВІТІ.

В родині нізана Гейларабів, одного з набагатіших мовирів буди, що оженився з донькою буюного турецького суктана Абдул-Гаміла, родився син. Це набагатіша родина на світі, бо їй припадає кілька мільйонів фунтів стерлінгів, не рахуючи копальні золота Голконди і безчисленних земель. Покинуто дитина дитини чи доволена зі свого положення. З'явився зі звичнем, пеленкою і білз наслідками гейларабського престолоу зроблені з тяжкого золота. Як підрасте, його відвезуть до Англії, до славної Гроускої колегії, де він змінить одіж на довгі шари і традиційний трапез Гроуских учнів.

СТРИЛИ В БОЖНИЦІ В БОГОРОДЦНАХ.

Два богородчанські купці, Давид Фріш і Пінкас Кац, пошварилися в божниці. Підчас сварки Фріш добув револьвер і вистрілюв у сторону Каца, однак не равин його. На гук стрілу в божниці повстала паніка. По якійке часі адалося прив'язати у божниці Жидам відобрати Фрішові револьвер.

НЕПЕРЕВІРЕНА СТАТИСТИКА.

Советська преса розпачалася на днім про т. зв. советську Україну у зв'язку з 15-ми роковинами її заграбання та кривд членів до СССР. При тім нагоді згадує те, що за іміськими погроми на Україні. Президент т. зв. української республіки, Гр. Петровський, пише в «Ізвєстиях», що білогвардійці спеціалізувалися в улаштуванні життєвих погромів. В часі від 1917 до кінця 1921 р. було по містах і містечках на Україні 1,295 погромів, з яких 226 приналежні армії Денікіна, 206 (?) Петлюри і 834 всяким ватагам. В тім часі вбито на Україні 100,000 Жидів. Забув білзана, що найбільше погромів робили большевики, які теж найбільше хрещеного і нехрещеного люду виправили на той світ.

СМЕРТЬ ГОДИННИКІВ.

Окресом плати французьких королів у Фонтенбелю були 500 роковини годинників. Шо 60 мити нагадував їхній хур по старі, добрі часи, коли то в мурх Фонтенбелю жили могоутні королі, горді князі й гарні князів. Тепер усі годинники замовки. Паризький магістрат не є всім оплачувати окремо урядовців, що дотепер накручував і регулював 500 годинників плати у Фонтенбелю.

ЗАВАЛИВСЯ МІСТ НА РІЦІ.

Нововибуханий міст на ріці Арно в Італії завався. На шасті обійшлося без жертв у людах. На місці випадку прибули негайно численні відділи пожежної сторожі.

БУДОВА ЛЮДОВИХ ДОМІВ І КАПЛИЦЬ У ЗЕВОРІЩИНІ.

У Зеворі був зід презесів і віцепрезесів будови людських домів і каплиць. Повітовий староста Коуц сказав, що під старістю пору є в кураторії будови людських домів 32 подання льокальних комітетів у справі помоці для будови людських домів. Зід ухвалив шур кураторії будови домів і каплиць піддержала старання 14 комітетів.

НАРБАГАТІШ ДІТНИНА НА СВІТІ.

В родині нізана Гейларабів, одного з набагатіших мовирів буди, що оженився з донькою буюного турецького суктана Абдул-Гаміла, родився син. Це набагатіша родина на світі, бо їй припадає кілька мільйонів фунтів стерлінгів, не рахуючи копальні золота Голконди і безчисленних земель. Покинуто дитина дитини чи доволена зі свого положення. З'явився зі звичнем, пеленкою і білз наслідками гейларабського престолоу зроблені з тяжкого золота. Як підрасте, його відвезуть до Англії, до славної Гроускої колегії, де він змінить одіж на довгі шари і традиційний трапез Гроуских учнів.

ВИСИЛЮЮТЬ КУЛІКІВЦІ І МАТУШ НА СМЕРТЬ

ЛЬВІВ. — Польський апеляційний суд видав рішення в справі відлику проти присуду, який задушено на смерть Гріця Куликівця і Женона Матулу, обвинувачених польською прокуратурою за приналежність до Організації Українських Націоналістів і вбивство пошійного агента Я. Яциня в Жовні. Відлику відкинено, а присуд смерті затверджено.

В СОВЕТАХ ГОВОРЯТЬ ПРО «ДЕМОКРАТИЮ».

МОСКВА (Росія). — В Большівії вже зачинають думати про таку страшну річ, якою є в очах комуністів слово «демократія». Хоч там цього слова в модерні значенні не вживають, то в проєктах змін конституції, які має предкідати Центральний Комітет комуністичної партії, говориться про такі права, які є практиковані в демократичних краях, а яких не признавано досі в Советах. Приміром замість посереднього права голосування хочуть завести безпосереднє право. Далі: яляють зрівняти в правах сільське населення з міським. Кажеться, що вже знищено куликів і селян перемірено на колхозників, а тимчасом перемірено їх на робітників, на таких самих, як ті, що працюють на фабриках. Досі по селах на 125,000 люду вибрано одного делегата на Всесоюзний Конгрес Совеців, а по містах припадає один делегат на 25,000 мешканців. А тепер хочуть це вирівняти. Далі яляється теж введення тайного голосування, а не так, як було досі, що голосовано через піднесення рук.

Якщо тільки партія предкідить ті проєкти, нема найменшого сумніву, що вони будуть конгресом прийняті.

НАСТУПНИКИ КІРОВА І КВІШЕВА.

МОСКВА. — На місці вбитого Кірова й померлого Квішева центральний комітет комуністичної партії назначив до Політичного Бюро Анастасія Івановича Мікояна, років 40, і Власа Якубовича Чубаря, років 44. Політичне Бюро це тіло, яке властиво править Совецями, якщо узастеється там якусь вададу покладо диктатора Сталіна. Мікоян є Грузин і близький свояк Сталіна. Належить до старих революціонерів. Чубар походить з України і є тепер наступником президента Ради Народних Комісарів.

НЕ ВСТАЛИ ПІДЧАС СПІВАННЯ «ІНТЕРНАЦІОНАЛУ».

МОСКВА. — Делегати Всесоюзного Конгресу Совеців озлоблені тим, що підчас співання Інтернаціоналу не встали з місць дипломатичні представники Польщі й Німеччини. Пісню співано при відкритті конгресу, а загалі представники сиділи в дипломатичних льожах.

НІМЦІ ПРО СОВЕТИ І ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

БЕРЛІН. — У німецьких урядових колах рахують з тим, що ніяк не приїде до згоди між Зауоченими Державами і Совецями. А не приїде тому, що Совеці не згодяться платити довгів. А не згодяться, бо заключили з Францією тайний договір, який зобов'язався поступати в справі слади довгів Америкі разом з цілою Європою, творячи з нею «солідний фронт».

ГРН УВИДЕД ДО БЮРА ПРАЦІ.

ЖЕНЕВА (Швейцарія). — До Головного уряду Міжнародного Бюро Праці, який має 8 членів належати теж як американський заступник Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці.

ПОЛЯ НЕГРИ ВИПРАВДАНА.

БЕРЛІН. — Міністер пропаганди, д-р Павло Гельбс, заборонив виставляти в Німеччині фільм, на яких виступає Поля Негрі, за те, що вона нібито відносилася ворожо проти Німеччини, та що походить з жидівського роду. В те вишліся: сам Гітлер і польський амбасдор. І по 10 днів доходить заборону знесено і проголошено, що артистка є «арійського» походження, бо є Поджого, та подано, що вона теж не була ніким ворогом Німеччини.

ПІРАТИ ЗАХОПИЛИ ЦІЛИЙ КОРАБЕЛЬ З 70 ДІТЬМИ.

ГОНГКОНГ (Китай). — Морські розбишки, в числі близько тизина, ввійшли як пасажирів на вантажний корабель «Тунгчов», що перевозив 70 американських і британських дітей, з якими було 5 учителів. В дорозі на морі пірати вбили офіцера, що держав варту, а машиніста важко ранили. Потім зігнали пасажирів і дітей до кімнат і там їх позаміняли і держали три дні. Але не робили їм ніяких покастей, а тільки ограбили їх зі всього, що вони мали з собою. Як корабель не прибув до пристані на час, вислано воєнні кораблі й літаки в пошукуванню його. Пірати перемалювали назву корабля, випили савану на нім японську назву, «То Мару». Та як пошавши на них японські війська, так як там їх позаміняли, що за ними слідити британська армія і кинули корабель і поділили на сушу, заборили а собою як закладників команданта корабля й оператора бездротного телеграфу. Та тих двох забрано потім назад на корабель, а пірати зникли.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1941 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТНІ ТАРИФИ		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписное число три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На шість місяців	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число в випуску (в англійській мові):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На шість місяців	\$1.25	Six months	\$1.25
На три місяці	\$0.75	Three months	\$0.75
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На шість місяців	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

За оголошення реклами не платиться.

Тел. "Свобода": B'ergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: B'ergen 4-1016.
Адрес: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.КАЦАПСЬКА „ПОБІДА“
І КАЦАПСЬКЕ ХРУНІВЦО

(Оригінальний допис з Галичини).

III.

Панський делегат чи візитор вислухав у справі Лемківщини обидві сторони: приймали українські й кацапські делегати, а в одній з кацапських бунтів — комуніст. Та на ділі справу вирішив у Варшаві й заки панський делегат вернувся до Риму, прийшли звідтам іменувани о. Масюха на апостольського адміністратора для Лемківщини.

Кацапська партія (а радше група, що себе партією називає) Гулі і товариші використала це іменування спеціально для заманіфестування свого хунівства та позначання ним ласки у польських верхах. І так та „руска селянська організація“ скидала на латинське Різдво до Львова свій „зізд“, і той зізд ухвалив те, що нашім кацпам було потрібне „куратор“ пише, що було „кацмак-дегатаг староруських“, але українській обсерваторії кажуць, що збори ці були нечесніми, бо польська каца знайшла делегатом кошти і здала зацікавлено на 50%.

Послухаймож важливіших ухвал цього „зізда“. І так: „Зізд“ стверджує, що зібрання яко львівських горожан польської держави хотять і будуть співпрацювати з братним селянським польським народом і його урядом для спільного добра обох народів і спільної держави в наші, що справедливий постулати зістануть у згадженні.

„Зізд“ вітає іменування руського апостольського адміністратора на Лемківщині і висказує подяку як апостольському єпископі та урядови.

Рішучося домагається у встановлення при адміністрації окремої консисторії і духовної семінарії.

„Зізд“ домагається іменування такого самого окремого єпископа з консисторією та духовною семінарією для польської постоїтелі частини Галичини, котрої населення не годиться з теперішньою українською політикою церковних властей.

„Зізд“ осуджує продаж більшої частини церковних земель греко-католицьким єпископам та ужиття грошей, позисаних за продажу цих земель, на партійні українські цілі, як нпр. на видавання на-

рі, вже власність Лемківської.

— Чи ти, Жиде, не брешеш? — гукнула Юрчин.

Жид хмурился і відказував. Аж по хвили, данинувши у вікно, сказав:

— Ось а Шубіна ідуць якісь люди. Спитають їх.

Юрчин вийшов з корими. Коли від села надіхала фіра з двома хлопцями, підвів руку до горла і крикнув: „го!“

По шматі хлопці мороз пройшов. Не сумніваючись, що офіцер, хоче взяти бодай одного коня.

— Вітаю! — шепнула той, що сидів позаду.

Візник сміявся коні ботом. Вони стіли гнати так, що ліпши й найліпши бігли не переміня би їх. Та Юрчин завався використати нагуду. Скопив на свого коня п'ястурів, сичалом здоганяти. Коли господар озирнувся і побачив се, крикнув до візника:

— Стань! Не втечемо, бо сучий син на коні. Може йому наші коні не потрібні, бо має свого?

Візник зупинив коня. За хвилину Юрчин був коновою.

— Чого вітаєш, дурни? — крикнув. — Чи а Шубіна по овирка? Ви а Шубіна?

— Та а Шубіна, — відповів господар.

авантити священників відповідних доходів, потрібних для удержання родини, щоб тим способом деяке узагальнення потреби целяту. А целяту хочеться не тільки Римова, але й Варшави, бо целяту о слабоще пріріст української інтелігенції. Нові шкільні закони в Польщі роблять майже неможливим селянським доправадити хочби лиш одного сина до високої школи.

Коліж тепер же й целяту зробити неможливим доправа до високих шкіл української молоді зі священських родин — то цим думавою Поляки осягнути давно свою ціль, щоб так, як за шляхотської Польщі — полішили лише: хлоп і пан.

Та каццці, хоч є засадничо протівні целяту, то таки не стало ім відваги всадити між свої роззуділі протесту проті целяту. Деж би вони посміли протівитися Варшаві!

Радісний усім кацпський причини цієї „побіди“ дуже жодко при тим всім — по добав а той „сміхав кутні збі“, що його так називав наш незабутній Лесь Мартович. І се внаслідок, недоволення найліпше відбилися в статті „каццці „Обсерватора“, помішані у візническим російським шоденником „Русское Слово“. Він дуже добре орієнтується в ситуації і признає, що та лемківська апостольська адміністрація буде грати „незавданно зрадять для насаджеко лемківського сепаратизму, котрий збираються протівити як руському так і українському рухови, щоб таким способом примичити до політизації Лемківщини і до її злиття з краківською областю“.

„Обсерватор“ пише, що „Обсерватор“ руські уніти мають лиш для можливої мети: добитися розділу унітської церкви на руську й українську, або перейти на інше віросповідання. Та бачи і ти можливість теоретичні, але не практичні. Руські уніти шукають заспокоєння своїх національних потреб у церкві, а цього не може ім дати ніякий православна церква в Польщі (внаслідок полонизації, ширеної митрополитом Делісом. — Ю. Г.), ні та русинсько-лемківська унітська церква, що її у встановлення відповідає інтересам віршальною політичного чинника (польського уряду. — Ю. Г.). „Обсерватор“ каже, що в галицько-руській унітській суспільності піднявся крик розпучки: „Подаймося юрисдикції римо-

католицької“ єпископа та єпископа української православної церкви! Одне не приходить до „такого кроку“ мав би катастрофічний наслідок в національному відношенні, і так, що його зробили — компромісувати об'явили „відступити“ найгіршого роду. І тому звертається „Обсерватор“ до своїх „русских унітов“ словами:

„Пріутьте, як най совіст пріказує, беріть рідного обрід і традиції, аде на церкву, яко на твердий національний дух, не покладайтеся а скором, не покладайтеся а орадім на ді національних орадім, не пійкайте, бо в неперітжаного народу при існуючих унітських умовах „кожда церква віддає хрестоноше і нерідко стає кріпощю не для його, а протів його“.

Оборони і захисту для своєї національності шукайте передові, у власній національній самодістоті і в своїй національно-культурній розвинути. Коли збудите в тім напрямі ту енергію, котру ви витратите на охорону очевидно вітрачених церковних позицій... ви напевно osiąгнете більше, хоч би вам як перешкоджували“.

З цього боку подамо таке: „Тяжким гріхом всіх наших українських партій було, що ми цілком дівотками ліг доводя лемківським „каццццці“ гадзувати на Лемківщині, немов на кім своїм виключнім загуміну“.

НА БІЖУЧИ ТЕМИ.

ДИТИ ЦЕ ЄГОСТИ.

На основі своїх розсудів над повсякденню дії дітей у віці від 2 до 6 років, котрі розташовані на протів двох літ, д-р Мері Шаттл-Фіншер, унітська Інституту Дитячої Розумки, Вичислельської Колегії в Нью-Йорку, прийшла до переконання, що „у віку вісім літ дитина не є невіддільною „єгост“.

Слово „єгост“ походить з латинської мови. З неї воно приналежало майже в кожній мові. У латинській мові слово це походить від слова „єго“, що значить „я“. Отже „єгост“ не людина, що в кожній справі ставити на перше місце себе „Я“.

„ЕГОІЗМ“ ПО УКРАЇНСЬКИ „ЕГОІЗМ“ ПО АНГЛІЙСЬКИ.

Та коли в українській мові це слово стало часом прийнято на означення „дбання за власні інтереси“, так, що „єгост“ значить „як тільки, що „себе“, то в англійській мові слово „єгост“ (та друге слово, а того самого значення: „єгост“) набрало значіння „людини, що в усіх справах думає передовсім про своє „Я“. Це людина, що всюди показує: ось то я. Це Я подумав. Це Я постраждав. Це Я так вигадав. Це Я, а не ви, ні вони. Це Я перший таке...

— Пан обернеться питати, який-то наш пан. Який він, гоїх знає. Старий не був докий. Сказати би, то був скажений пс. Молодий пан же не мав коли показати, який він.

— То у вас настав новий пан? Як зветься?

— Та настав новий. Від чого. Як він пишеться, не скажу. Старий пишеться від нашого села: Шубинський.

— Новий пан купив село від Шубинського?

— Кажеш, що купив оба села. Та то, прошу пана обернеться, ать старого пана...

— Жид сказав правду, — погадав Юрчин. — Зайді на Шубинського, же спізнаний. Законом він голопатник, же на ласкавим хлібі своєї домки і свого зятя.

Щоб не потрібно не тратити часу, Юрчин сказав до хлопця: „Ідте а Богом! І сам до Жидів не вертався. Почавши назва до Райфурів. Коли доїжди до д-ра, з двора вийшли гадуки.

— Дави бугай.

Добре, що ми бодай тепер протівитися, пізнали свій тяжкий промах і зняли до роботи.

Виходить уже український „Наш Лемко“, поширюється „Народна Справа“ й інші українські часописи, закладаються читальні і бібліотеки. В останні часи почали наші багаті люди в Галичій закуповувати за 400, 200, 100 злотих комплекти книжок „Червоної Калини“ (одні дартости \$12) і призначувати їх для лемківських народних бібліотек. А комплекти ці обіймають чудові оповідання і спомини про наші вільні бої. Такі книжки надаються найкраще до розбудження національної свідомості і гордості між підручними — кацпським записаним „Лемкам“. Лемки, ставши свідомими Українцями, не дадуться їм сполонизувати ні обомовити. Отже звертаємо увагу наших багатих земляків і наших товаришів в Америці на той знаменитий спосіб ратування наших братів Лемків. Прислайте по \$12 на адресу: „Червона Калина“, Львів, ул. Зимова, ч. 20, і значить, що ті гроші призначені на комплекти „Червоної Калини“ для Лемківщини. А це видання-то вишло вже ті книжки в найбільше загроженої місця.

Юрій Горovenko.

БОРІТЬБА ЗА ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

У своїх недавніх посланію до конгресу президент Рузвельт підкреснував потребу ухвалення в конгресі відповідного закону про забезпечення проти безробіття. Сама собою думка ця замітна вже тим, що отсе президент Злучених Держав уважає за потрібне підкреснути потребу того, що це пару років тому вважалося в американським життю доказом радикалізму.

Подарує, думка президента замітна своїм змістом, себто тим планом, який президент пропонує для розв'язки завдання. Отже в грубих рисах цей план зводиться до того, що президент думає зложити обов'язок переведення цього епохального закону на подвійно-кратній стейт. Федеральний уряд мав би бути менш-більше чимось у ролі скарбника, себто давати відповідну фінансову допомогу стейт-овим планам забезпечення проти безробіття.

На оборону свого плану федеральний уряд каже, що справа забезпечення проти безробіття по своїй натурі не справа поодиноких стейтів. Наї, кожний стейт заводить собі у цій справі такий закон, який йому підходить. З ріжнорідності законів, що з цього виникли, каже уряд, така користь, що Америка буде мати велику ріжнорідність досвідів. Будемо пробувати кілька планів парал. Будемо практично знати за якийсь час, котрий план найкращий.

Американські газети подали до найменшого слівця промову президента, але багато з них не подали потім того, що про це сказала Американська Федерация Праці. Її представник сказав перед конгресовим комітетом, що план федерального уряду зложити справу на стейти не має розумної основи. Проблема безробіття не стейтова справа, а краєва. Робітники в Америці переживають часто з одного стейту до другого. Переносить теж підприємства, фабрики, ринки збуту. Отже й допомога для безробітних повинна бути організована не відповідно до стейтів, а на основах цілого краю.

Порушена юніями справа справді не малою практичною ваги. Що буде варту забезпечення проти безробіття для робітника, котрий нині працює в однім стейті, а завтра в іншій? Що буде варту забезпечення для робітника, котрий працює в підприємстві, що нині має свою фабрику в Нью-Йорку, а завтра перенесі її до Нью-Джерсі або Верджинії?

Робітничі організації зовсім слухаю закляканою виборців натискати на уряд і конгрес, щоб не спихали справи на стейти, а щоб зробили одну реформу на всю Америку.

В. Будзиновський.

ШЛЯХОЦЬКЕ УХО

(Історичне оповідання).

(10)

— Беру тебе за слово!

Юрчин сів на коня і поїхав на Шубіну. Минув скрут до Лату і доїхав до коршми при дорозі. Коня прикривши до стовпа перед коршою, увійшов до середини і приказав дати собі меду. Жид приніс мед, поставив на столі і стоячи на боці, призивав гостя. Нарешті спитав:

— Пан ротмістр з далекі дорози, як вільно спитати?

Юрчин не відповів. Його добрий хміль Жид промовив по кіршо.

— Що а злого зривив, що пани гадують на мене?

— Як? Або я знаю тебе, або чи чувш про тебе, щоб вже гніватися?

— Бо я питаю, дуже чемно і покірно питаю, та не чую відповіди.

— Ти якийсь ротмістр пивав. Я не ротмістр.

— Вибачайте, що я не визнаю. Може оберну?

— Я звичайний коб ливаний шляхоцьких драгоми.

— Чи вільно спитати, куди рота йде?

— Іде до Могилева, а Могилева піде далі. Я випередив тебе, щоб ти десь по дорозі знайти нічліг. До тебе постолю, бо побачив, що коб твоєї коршми є простори шопи.

Жид-панав жак. Він знав, що кожний постіль польського війська, корольського чи панської міліції, є знищенням. Жид загадав ту небезпечу перекинути на панський двір і на хліпів Шубіна. Він відповів:

— Мої шопи не пригоди на нічліг для війська. Коршма мала, помістити цюнаїбільше офіцрів. І то буде ім дуже тісно.

— Нема ради. Ліпше у вас, як від голім небом в чистім полі.

— Зараз видно, що ясновельможний пан лиятнянський сторонський, коли не знають, що зараз недалеко зйде панський двір і село. Там військом буде мати не лиш вільний нічліг під перинами. Там є на заріз велика сила бимів, барани, курей, качок, гусей, індички, всякої всячини...

Юрчин будуючи злинувався, чуучи, що тут є якийсь

